

Svendborg Kommune

Budgetprocedure 2024



Svendborg
Kommune



Indholdsfortegnelse

1. Resumé	3
2. Indledning	3
3. Sikring af kernevelfærden	4
3.1 Mangel på arbejdskraft	4
3.2 Demografi	5
3.3 Yderligere opmærksomhedspunkter	6
4. Økonomisk politik	6
4.1 Det økonomiske udgangspunkt	7
5. Rammestyring	8
6. Udfordringer og usikkerheder	9
6.1 Nye kendte udfordringer	9
6.2 Usikkerheder	10
7. Anlægsbudget	12
7.1 Basisanlægsbudget	12
7.2. Nye anlægsprojekter og finansiering	12
7.3 Anlægsprocedure	13
8. Økonomisk råderum	14
8.1. Sparekatalog	15
9. Overordnet budgetproces	17
10. Borger- og medarbejderinddragelse m.m.	19
10.1 Inddragelse og høring af borgere	19
10.2 Inddragelse og høring af medarbejdere	19

1. Resumé

De vigtigste elementer i budgetproceduren for budget 2024 er følgende:

1. Sikring af kernevelfærden på kommunens centrale serviceområder set i lyset af mangel på arbejdskraft på udvalgte områder.
2. Sikre råderum til stigende udfordringer og nye nødvendige tiltag. Med regeringsgrundlagets besparelser samt udsigt til en stram økonomiaftale for 2024, høj inflation, afledte udgifter som følge af flere børn og ældre samt stigende udgifter på det specialiserede socialområde udarbejdes sparekatalog på 60 mio.kr. i 2024 stigende til 100 mio.kr. i 2027 til de politiske budgetforhandlinger i september.
3. Under hensyntagen til kommunens økonomi kan fagudvalgene ikke fremsende udvidelsesforslag vedr. serviceudgifter.
4. Prioritering af nye anlægstemaer sker som udgangspunkt inden for nuværende anlægsrammer. Der afholdes anlægsseminar 25. april 2023 forud for kommunalbestyrelsens møde.

2. Indledning

Svendborg Kommune har de seneste år oplevet en markant tilflytning, som har skabt en øget byggeaktivitet og efterspørgsel efter nye boliger. De nye boliger har været med til at tiltrække flere nye (ressourcestærke) borgere, som i høj grad kommer fra hovedstadsområdet. Det har haft en afsmittende effekt på, at private investorer og boligselskaber har bygget mange nye boliger i det sydfynske.

Det er dog usikkert om denne positive udvikling forventes at fortsætte de kommende år set i lyset af en mulig økonomisk krise med høj inflation og renter, faldende efterspørgsel og øget ledighed.

Den nye regering har den 14.12.2022 præsenteret regeringsgrundlag *Ansvar for Danmark*. De afledte økonomiske konsekvenser heraf vil indgå i kommende års finanslove og kommuneaftaler. Umiddelbart kan kommunerne de kommende år se frem til snævre økonomiske rammer, idet det økonomiske råderum i vid udstrækning reserveres til øgede udgifter til forsvaret samt skattelettelser.

Regeringsgrundlaget indeholder bl.a. krav om administrative besparelser på 3 mia.kr. i kommuner og regioner samt krav om besparelser på 3 mia.kr. på beskæftigelsesområdet henimod 2023.

Selvom om den nuværende højkonjunktur er ved at aftage, er der risiko for at den nuværende serviceramme reduceres, selvom der må forventes kompensation for det demografiske udgiftspres. Det skyldes bl.a. regeringsgrundlagets besparelser på administration og behov for en stram finanspolitik. Det er også risiko for at anlægsrammen kan blive reduceret. Det betyder, at finansiering til udfordringer og nye tiltag i bedste fald skal findes ved omprioritering inden for de nuværende rammer for kommunens service- og anlægsudgifter.

De nye regering vil primo 2023 nedsætte en strukturkommission, der bl.a. skal se på tilpasning af Den Kommunale Medfinansiering af sundhedsvæsenet, som har været fastfrosset

siden 2019. I forlængelse heraf er der fra 2025/2026 risiko for kraftig stigning i kommunens bidrag, også udover den afsatte risikopulje.

Kernevefærden er de kommende år udfordret på flere områder i landets kommuner, således også Svendborg. De største udfordringer kan henføres til mangel på arbejdskraft, et øget demografisk udgiftspres samt pres på det specialiserede børn- og voksenområde.

Samtidig viser en nylig KL-undersøgelse, *Velfærden i det lange lys*, at borgernes forventninger til fremtidens velfærd ikke bliver mindre. Et forventningspres som ikke er blevet mindre i kølvandet på de politiske løfter i forbindelse med efterårets folketingsvalg. Det efterlader kommunerne i et krydspres i at sikre kernevefærden i 2024 og årene fremover med begrænsede ressourcer, samtidig med at der er en forventning om øget service.

Budget 2024 tager afsæt i et budget, der jf. budgetforliget er i økonomisk balance, men hvor der ikke er ekstra råderum til nye tiltag bortset fra den årlige risikopulje på 13,7 mio.kr.

Kommunens likviditet er blandt den laveste af landets kommuner, og der er ingen likviditetsreserver at trække på i forhold til den økonomiske målsætning. Kommunens gæld er blandt den højeste af landets kommuner, hvortil kommer betydelig garantistillelse for lån til almene boliger, forsyningsvirksomheder mv.

På denne baggrund har Økonomiudvalget besluttet, at der udarbejdes et sparekatalog på 60 mio.kr. i 2024 stigende til 100 mio.kr. i 2027.

3. Sikring af kernevefærden

Sikring af kernevefærden på dagtilbud-, skole-, ældre- og det specialiserede børn- og voksenområdet har stor opmærksomhed - ikke kun fra kommunalbestyrelsen, men også fra borgerne og politikerne på Christiansborg.

Kernevefærden er de kommende år udfordret på flere områder. De største udfordringer kan henføres til mangel på arbejdskraft og mangel på finansiering bl.a. som følge af et øget demografisk udgiftspres, samt øget pres på det specialiserede børn- og voksenområde. Kommunen bliver erfaringsmæssigt i bedste fald alene kompenseret for demografi i de årlige kommuneaftaler.

3.1 Mangel på arbejdskraft

En analyse fra KL viser, at der vil mangle omkring 90.000 personer på det danske arbejdsmarked i 2030, hvis den private beskæftigelsesvækst og det offentlige serviceniveau skal opretholdes.

Forventet stigning i arbejdsstyrken vs. henholdsvis den private og offentlige sektors fremskrevne ekstra behov i 2030 ift. 2021 (personer)



Note: Det forventede ekstra behov for hænder i den offentlige sektor er udregnet ud fra et serviceniveau forstået som samme antal medarbejdere pr. bruger, skal opretholdes. Fremskrivningen af behovet i den private sektor er med baggrund i, at sektoren gennemsnitligt i løbet af de seneste 20 år er steget med 10.500 om året.

Kilde: Momentum. Egne beregninger på baggrund af Finansministeriets dataark fra opdateret 2025-plan, august 2021.

Allerede i dag må virksomheder, kommuner og hospitaler på flere områder kigge forgæves efter ansøgere til ledige stillinger. En udfordring som kun vil blive større i de kommende år.

Selvom der kan skaffes råderum til at fastholde den kommunale service i takt med den demografiske udvikling, vil manglen på flere hænder true kernevelværdien de kommende år. Kommunerne kan se ind i en fremtid, hvor de både skal konkurrere med private virksomhederne og indbyrdes med hinanden om den manglende arbejdskraft.

Derfor er det bl.a. vigtigt at sikre at Svendborg Kommune er en attraktiv arbejdsplads med et godt image, god ledelse, psykologisk tryghed, anvendelse af velfærdsteknologier og digitalisering, samt at der arbejdes målrettet med afbureaukratisering og reduktion af omfanget af lokalt initierede dokumentationskrav, regelsæt mv.

3.2 Demografi

Kommunen udarbejder hvert forår en ny befolkningsprognose. Med afsæt i denne prognose beregnes de afledte økonomiske konsekvenser på henholdsvis dagtilbud-, skole- og ældreområdet, ligesom overgang fra det specialiserede børneområde til voksenområdet opgøres. Disse budgettemaer fremsendes efterfølgende til de politiske budgetforhandlinger.

I de årlige aftaler mellem regeringen og KL fastlægges omfanget af den kompensation, som kommunerne får til at dække det demografiske udgiftspres. Erfaringsmæssigt får Svendborg Kommune ikke 100 pct. kompensation for sine udgifter hertil, hvorfor det har været nødvendigt at finde finansiering på andre områder, for at fastholde uændret serviceniveau som følge af flere brugere.

Som tidligere nævnt har Svendborg Kommune gennem flere år haft en markant tilflytning. Mange af de nye tilflyttere kommer med børn og sammen med et stigende antal fødsler har det sat kommunens pasningsgaranti under pres. For at kunne opfylde pasningsgarantien har det de seneste år været nødvendigt at investere ca. 142 mio. kr. i udvidelse af dagtilbudskapaciteten. Der vil i de kommende år jf. børnetalsprognosen være behov for yderligere udbygning, ligesom der er tilsvarende behov på plejecenterområdet.

Svendborg Kommune har, i lighed med mange af landets kommuner, de senere år oplevet en stor vækst i udgifterne på det specialiserede børn- og voksenområde. Svendborg Kommune har iværksat en lang række tiltag til imødegåelse heraf. Regnskabet for 2022 viser, at der i 2023 og frem kan forventes en yderligere vækst på området. Evt. statslig kompensation for kommunernes udgifter indgår i de kommende forhandlinger om kommuneaftalen

for budget 2024, men set i et historisk lys er det usandsynligt, om Svendborg Kommune får dækket sine udgifter.

3.3 Yderligere opmærksomhedspunkter

Svendborg Kommunes udviklingsstrategi 2023-35 er under udarbejdelse og forventes politisk godkendt inden sommeren 2023. Den kommende udviklingsstrategi vil indeholde en række signaturprojekter, der skal medvirke til at realisere udviklingsstrategien. Der er ikke i budgettet afsat finansiering til disse signaturprojekter, og de skal derfor prioriteres inden for de nuværende rammer.

Klimadagsordenen er højt prioriteret i de danske kommuner, og næsten alle danske kommuner er nu med i DK2020, som har til formål af fremme den grønne omstilling og reducere CO2 udledningen. Reduktionen skal udgøre 70 pct. i 2030 og 100 pct. i 2050 (klima-neutralitet).

Selvom der i det nuværende budget er afsat beløb til investeringer i klima og bæredygtighed, vil der fremadrettet vil være behov for yderligere investeringer, herunder også til klimarobusthed til højvands sikring mv. Supplerende til udviklingsstrategien, klima og bæredygtighed kan nævnes evt. kommende ønsker fra lokalsamfund, samt faciliteringsprocessen omkring kultur og idræt.

4. Økonomisk politik

Kommunalbestyrelsen har via den økonomiske politik fastlagt de overordnede rammer for kommunens økonomi. I kommunens økonomiske politik er fastlagt følgende målsætninger, som har til formål at sikre en grundlæggende sund økonomi i balance og med et flerårigt sigte.

1. Driftsoverskuddet skal som minimum udgøre 170 mio. kr.
2. Den gennemsnitlige kassebeholdning skal som minimum udgøre 125 mio. kr.
3. Nedbringelse af kommunes gæld

Målsætningerne afspejler dels, at driftsoverskuddet skal kunne finansiere afdrag på kommunens gæld og kommunens investeringer ud over det niveau, der lånefinansieres, dels at likviditeten skal være tilstrækkelig til at imødegå udsving.

Den økonomiske politik understøttes af følgende principper - både i budgetlægnings- og opfølgingsfasen:

- **Overholdelse af servicerammen** - Undgå eventuelle sanktioner
- **Bevillingsoverholdelse** - ingen tillægsbevillinger finansieret af kassen
- **Styringsparameter** - Økonomiudvalget styrer efter vedtaget budget - sikre overholdelse af servicerammen. Fagudvalg styrer efter korrigeret budget - sikre overholdelse af bevillinger.
- **Rammestyring** - udvalgene skal som udgangspunkt selv finansiere nye tiltag, uforudsete udgifter m.m. via omstilling/omprioritering inden for udvalgenes egne budgetrammer.
- **Budgetansvar** - fagudvalgene har ansvaret for, at bevillinger og rådighedsbeløb, der er tildelt udvalget, ikke overskrides
- **Tidlig reaktion** - ved udsigt til budgetoverskridelse iværksættes decentralt tiltag til imødegåelse heraf, eller forslag til finansiering til politisk beslutning
- **Realistiske anlægsbudgetter** - undgå store anlægsoverførsler mellem årene og øget præcision i skøn over forventet regnskab.

4.1 Det økonomiske udgangspunkt

Budgetproceduren er tilrettelagt ud fra et budget 2023-26 i økonomisk balance med et stort driftsoverskud, en betydelig nedbringelse af kommunens gæld og ingen likviditetsreserver i forhold til den økonomiske politik.

I nedenstående tabel er vist økonomiske nøgletal jf. det vedtagne budget 2023.

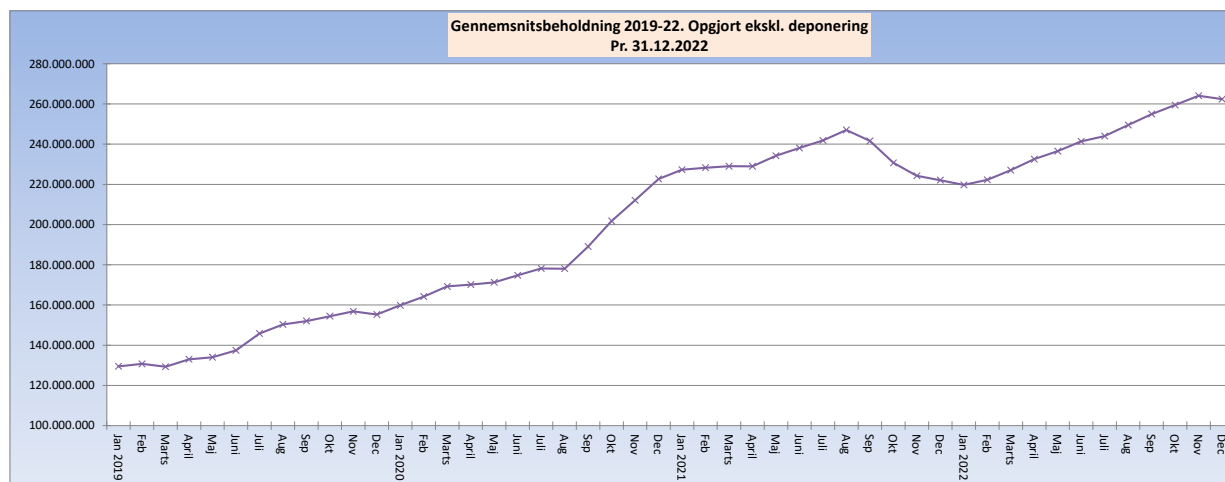
Mio. kr.	2023	2024	2025	2026	2027
Driftsoverskud	198,0	216,2	241,8	265,7	276,2
Anlæg	152,3	190,0	140,5	86,3	75,1
Gennemsnits likviditet ultimo	165,2	128,3	106,0	148,6	220,4
Nedbringelse af kommunens gæld	73,3	83,8	88,0	106,2	98,2

Der knytter sig dog en usikkerhed til den afledte effekt af Coronakrisen og krigen i Ukraine på den danske økonomi. Indenrigs- og Sundhedsministeriet har meddelt, at evt. yderligere statslig kompensation drøftes i forbindelse aftalen om kommunernes økonomi for 2024.

Kommunens likviditet er blandt den laveste af landets kommuner, og der er ingen likviditetsreserver at trække på i forhold til den økonomiske målsætning. Kommunens gæld er blandt den højeste af landets kommuner, hvortil kommer betydelig garantistillelse for lån til almene boliger, forsyningsvirksomheder mv., hvilket fremgår nedenfor.

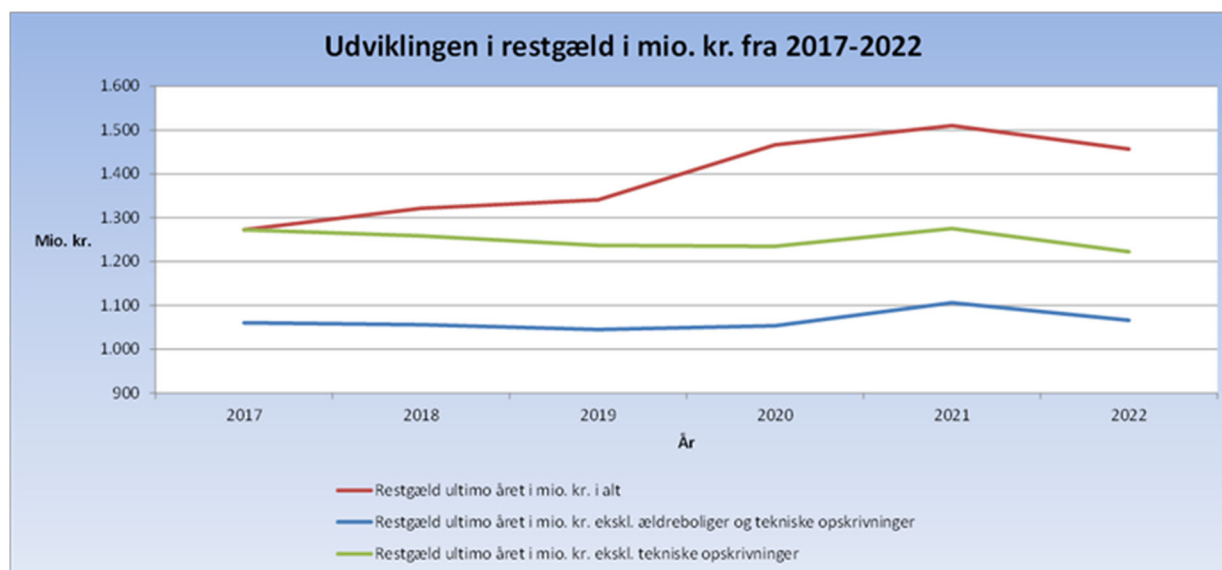
Der må i de kommende år forventes stor efterspørgsel efter garanti for lån til udrulning af fjernvarme m.v., hvorfor kommunens likviditet bør være at en passende størrelse i forhold til risiko.

Udviklingen i kommunes gennemsnitlige likviditet fremgår af nedenstående graf.



Det skal bemærkes at udviklingen i den gennemsnitlige likviditet bl.a. er påvirket af midtvejsregulering i 2022, tidspunkter for lånoptagelser samt store anlægsoverførsler til 2023.

Nedenstående figur viser udviklingen i kommunens gæld opgjort pr. 30.9.2022



Udover gælden jf. ovenstående graf har kommunen garantier og eventalforpligtigelser til almene boliger, forsyningsvirksomheder m.m., som udgør 3.318,5 mio. kr. pr. 31. december 2021 (regnskab 2022 er under udarbejdelse) og kan specificeres således:

Mio. kr.	Primo 2021	Ultimo 2021
Kreditforeninger	3.350,0	3.315,4
Boligindskud	2,9	2,6
Sundhøj Børneby's Forældreforening	0,3	0,3
Stenstruphallen	0,2	0,2
I alt	3.353,4	3.318,5

Af den samlede forpligtigelse vedrører 4,2 mio. kr. selvejende institutioner, hvor institutionernes lånerestgæld er medtaget i kommunens status.

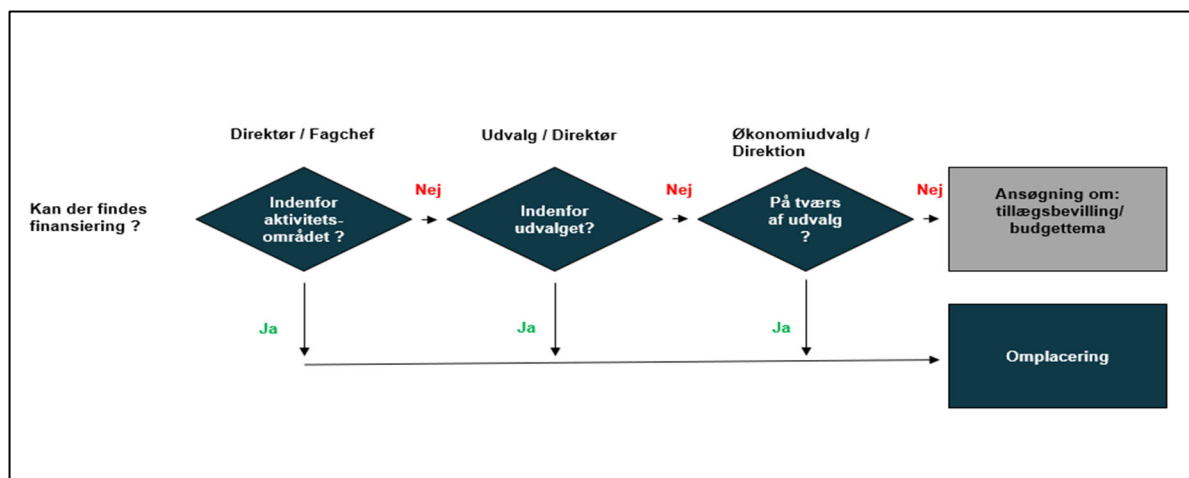
5. Rammestyling

Kommunens budgetlægning tager udgangspunkt i rammebudgetteringsmodellen, som er kendetegnet ved, at det samlede budget opstilles ud fra den økonomiske formåen i kommunen – "hvad har vi råd til". Økonomiudvalget er ansvarlig for kommunens samlede budget (ramme), mens fagudvalgene er ansvarlige for deres egen ramme.

Fagudvalgene har stor handlefrihed inden for deres egen ramme, men *under forudsætning* af at rammen ikke overskrides. Dette gælder dels ved udarbejdelse af næste års budget, og dels ved den efterfølgende budgetopfølgning, hvor budgetoverholdelse af rammen er en vigtig forudsætning.

Udvalgene har hovedansvaret for rammestylingens succes, idet det er hensigten, at udvalgene forpligtes til at efterprøve alle finansieringsmuligheder inden for udvalgets ramme, herunder tilpasning af serviceniveau, inden der fremsendes ønske til Økonomiudvalget om finansiering. Forretningsgangen for efterprøvning af finansieringsmuligheder er illustreret i nedenstående figur.

Gældende fra regnskabsår 2022 udmøntes rammestyringen efterfølgende ved at evt. merudgifter inden for et budgetområde søges finansieret indenfor det pågældende fagudvalg. Evt. merudgifter ved regnskabsafslutningen inden for fagudvalget overføres til fagudvalget til efterfølgende regnskabsår.



Ved rammebudgettering har Økonomiudvalget en central rolle, hvor udvalget skal sikre, at der ikke sker en utilsigtet udgiftsglidning i budgetlægnings- og budgetopfølgingsfasen.

Demografi: I forbindelse med udarbejdelse af budget 2019 blev det besluttet at tilpasse kommunens rammestyringsmodel, så der ikke automatisk reguleres for udgifter afledt af den demografiske udvikling på dagtilbuds-, skole-, ældre- og handicapområdet.

Uomgængelige finansieringsbehov (udfordringer): Vedrører områder, hvor der af forskellige tekniske årsager vil være mer-/mindreudgifter, der ikke kan undgås eller påvirkes gennem initiativer på området uden væsentlige ændringer i serviceniveau.

Mer- eller mindreudgifter afledt af den demografiske udvikling og udfordringer forelægges for fagudvalget i juni/august, og fremsendes efterfølgende til de politiske forhandlinger.

6. Udfordringer og usikkerheder

6.1 Nye kendte udfordringer

Efter budgetvedtagelsen i oktober 2022 er der nye foreløbige udfordringer inkl. igangværende dagsordensatte sager, som er med til at lægge yderligere pres på kommunens økonomi i budgetperioden 2024-2027, og som umiddelbart udfordres på at kunne håndteres inden for rammestyringsprincippet.

Her kan nævnes drift af nye plejeboliger i Tankefuld, pres på det segregerede skoleområde, ny standardfærge, behov for ekstra ressourcepladser i Vesterlundens kernehuset, sygeplejedepot, vederlagsfri fysioterapi, bortfald af administrationsaftale med Svendborg Kraftvarme samt Multiarena. Samlet set vil udgifterne være stigende i perioden.

Det skal understreges at der er tale om foreløbige poster, der kvalitetssikres og beløbsættes i løbet af foråret, herunder i forbindelse med regnskabsafregningen for 2022. Der er risiko for at der kan komme yderligere poster til, herunder bl.a. pga. den høje inflation jf. nedenfor.

Manglende pl-kompensation for stigende priser i 2022.

I forbindelse med midtvejsregulering i 2022 blev kommunerne med udgangspunkt i forventningerne fra maj 2022 kompenseret med ca. 3,0 mia. kr. som følge af stigende priser. Skøn fra september baseret på økonomisk redegørelse fra august viste yderligere en skønnet merudgift på ca. 1,4 mia. kr., og det seneste skøn viser at merudgiften nærmere bliver 1,6 – 1,7 mia. kr.

Kommunerne kompenseres ikke for merudgiften i 2022 og frem. Det skyldes, at 2023-tilskuddet fra staten tager udgangspunkt i servicerammen 2022 inkl. midtvejsregulering, herunder pl-regulering. Pl-reguleringen vil alene være stigningen fra 1.1.2023 til udgangen af 2023. Kommunerne vil derfor ikke blive kompenseret for stigningen fra maj 2022 og frem til udgangen af 2022, og rammen i 2023 og frem vil derfor tage udgangspunkt i et for lavt prisniveau.

Den manglende kompensation kan bevirke, at der – afhængig af kommuneaftalens pris og lønfremskrivning - kan være områder i kommunens budget 2024, der bliver særligt udfordret og som dermed må tilgå ovenstående tabel.

6.2 Usikkerheder

Udover ovennævnte udfordringer er der efterfølgende oplyst en række usikkerheder, som kan påvirke kommunens økonomi både i en positiv og negativ retning.

Covid-19 og krigen i Ukraine:

Den afledte effekt på den danske økonomi herunder den kommunale økonomi på kort og lang sigt vedr. Covid-19 og krigen i Ukraine kendes pt. ikke. Som udgangspunkt får kommunen refunderet sine afledte udgifter, men kun for et år ad gangen. Kompensation for 2023 indgår i de kommende forhandlinger om kommuneaftalen for budget 2024, hvor evt. kompensation for 2024 og frem afventer kommende års kommuneaftaler. Som følge heraf er der ikke budgetlagt med udgifter i 2024 og frem.

Økonomiaftalen for 2024:

Den nuværende situation for dansk økonomi med høj inflation, mangel på arbejdskraft m.m. nødvendiggør finanspolitiske stramninger. Der er således udsigt til, at staten i bedste fald vil fastholde den nuværende serviceramme, når der er kompenseret for det demografiske udgiftspres.

I lighed med tidligere år må det forventes at kommunerne bliver kompenseret for det demografiske udgiftspres, som følge af flere børn og ældre, samt stigende udgifter på det specialiserede børn- og voksenområde. Som tidligere nævnt er det højest usikkert om Svendborg Kommune får dækket sine udgifter 100 pct.

Det betyder, at nye tiltag skal finansieres inden for nuværende eller reducerede rammer for kommunens serviceudgifter.

Sidste års økonomiaftale mellem regeringen og KL fastlagde et anlægsloft på 18,5 mia. kr. i 2023, hvilket var 1,4 mia. kr. lavere end i 2022. Anlægsloftet for 2024 fastlægges i juni 2023 i forbindelse med økonomiaftalen mellem regeringen og KL.

Selv om der er udsigt til et fald i nuværende aktivitet i bygge- og anlægssektoren, forventes det, at anlægsrammen for 2024 i bedste fald fastholdes uændret bl.a. som følge af den nuværende høje inflation.

Særtilskud, lånetilsagn meddeles kun for et år ad gangen, og der er i forlængelse heraf ikke budgetteret med indtægter, som forudsætter tilsagn fra ministeriet om særtilskud og lån.

Nyt regeringsgrundlag

Den nye regering har den 14.12.2022 præsenteret deres regeringsgrundlag *Ansvar for Danmark*. De afledte økonomiske konsekvenser heraf vil indgå i kommende års finanslove og kommuneaftaler, men umiddelbart kan kommunerne de kommende år se frem til snævre økonomiske rammer, idet det økonomiske råderum i vid udstrækning reserveres til øgede udgifter til forsvaret samt skattelettelser.

Regeringen vil bl.a. nytænke og reformere beskæftigelsesindsatsen, så udgifterne hertil reduceres med 3 mia. kr. i 2030. Det skal ske ved nedlæggelse af jobcentre, sætte kommunerne fri af statslige proceskrav, større frihed til kommunerne til at organisere beskæftigelsesindsatsen. Det er pt. uvist, hvornår og hvordan kommuners økonomi påvirkes, men en reduktion på 3 mia. kr. vil alt andet lige medføre en reduktion af kommunens nuværende budget på ca. 30 mio. kr.

For at løse rekrutteringsudfordringer flere steder i den offentlige sektor vil regeringen invitere arbejdsmarkedets parter til trepartsforhandlinger om udmøntning af en ekstraordinær ramme på 1 mia. kr. i 2024 stigende til 3 mia. kr. i 2030 til løn- og arbejdsvilkår i den offentlige velfærd. Rammerne finansieres af besparelser på kommuners og regioners udgifter til administration. En foreløbig vurdering viser, at Svendborg Kommune i 2024 skal spare ca. 7 mio. kr. på administration stigende til ca. 21 mio. kr. henimod 2030.

I regeringsgrundlaget er der lagt op til at der nedsættes en strukturkommission, der skal opstille og belyse modeller for den fremtidige organisering af sundhedsvæsenet, herunder en ændring af kommunernes medfinansiering, som siden 2019 har været fastfrosset. Det forventes, at strukturkommissionens anbefalinger først vil foreligge i 2024, og derfor tidligst kan have virkning fra 2025.

Udskrivningsgrundlag

Kommuner, som Svendborg, hvor der kommer flere indbyggere vil opleve stigende skattegrundlag og et stigende bloktilskud. Pga. udligningssystemet vil der dog ske en modsatrettet bevægelse i den mellemkommunale udligning. Da Svendborg er en kommune med et lavt skattegrundlag pr. indbygger i forhold til landsgennemsnittet, vil en stigning i skatteindtægterne populært sagt betyde en nedgang i udligningen svarende til 95 % af de ekstra skatteindtægter.

Stigende befolkningsudvikling og dermed stigende udskrivningsgrundlag skal vurderes i forhold til udviklingen på landsplan. Stiger skattegrundlaget i Svendborg mere end på landsplan medfører det faldende indtægter fra udligningen. Om dette er tilfældet i 2024, afhænger bl.a. af, hvem det er, der er flyttet til Svendborg. Er det borgere med en indkomst, der er højere end det nuværende gennemsnit i kommunen, kan det påvirke forskellen til landsgennemsnittet.

På længere sigt er det dog en fordel for en kommune, at indbyggertallet stiger, idet det betyder stigende indtægter (mere i bloktilskud og der udlignes max. 95 % af stigningen i skatteindtægterne). De økonomiske konsekvenser kan først opgøres primo august måned, når kommuneaftalens økonomiske konsekvenser (herunder ændringer i skattegrundlaget pr. indbygger) er beregnet for Svendborg Kommune.

Den kommunale udligningsmodel:

Udligningsreformen rettede op på de fleste af de systemfejl, som Svendborg Kommune – sammen med mange andre kommuner – havde påpeget igennem de sidste mange år.

Der er efterfølgende blevet påpeget en række skævheder i udligningsmodellen, og der er som følge heraf usikkerhed om, hvad det betyder for den enkelte kommunes økonomi, når der sker ændring i de bagvedliggende kriterier i udligningsmodellen.

Faseopdelt budgetproces:

KL har sammen med landets kommuner haft en faseopdelt budgetproces, hvor formålet har været overholdelse af service- og anlægsrammen for kommunerne under ét, og dermed undgå statslige sanktioner.

Den nye udligningsmodel indeholder en overfinansiering på årligt 6-7 mia. kr., men på grund af de fastlagte rammer for kommunernes service- og anlægsudgifter, har kommunerne samlet set ikke mulighed for at bruge den ekstra finansiering til gavn for borgerne og virksomhederne.

Det har sat den nuværende faseopdelt budgetproces under pres. De kommuner – specielt yderkommuner – som fik ekstra penge i udligningsreformen, har stort behov for at få øget deres serviceniveau. Modsat har de velhavende kommuner, som tabte på udligningsreformen, fået ministerens ord for, at de ikke skal skære i servicen, men kan tage pengene af kassen eller sætte skatten op.

7. Anlægsbudget

7.1 Basisanlægsbudget

Nedenstående figur viser kommunens anlægsbudget 2023 – 2027 inkl. forventede anlægs-overførsler fra regnskab 2022 opgjort pr. 2. februar 2023.

Figur 5. Kommunens anlægsbudget 2023-2027. 1.000 kr.

1.000 kr.	Vedtaget budget 2023	Forventede overførsler til 2023 pr. 2.2.2023	Korrigeret budget 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Udgift	156.150	130.003	286.153	194.920	140.505	86.263	75.141
Indtægt	-3.810	-35.316	-39.126	-4.907	0	0	0
Netto	152.340	94.687	247.027	190.013	140.505	86.263	75.141

Som det fremgår, udgør bruttoanlægsbudgettet 286,2 mio. kr. i 2023 inkl. forventede overførsler fra regnskab 2022 jf. seneste skøn. I 2024 udgør bruttoanlægsbudgettet 194,9 mio. kr. Samlet set er der for 2023 og 2024 afsat et bruttoanlægsbudget på ca. 480 mio. kr.

I overslagsårene 2026-27 er der stort set kun afsat midler til basisopgaver, herunder vedligeholdelse/renovering af kommunens bygninger, samt investeringer i byfornyelse, energiforbedringer og havnerelaterede opgaver, hvor der automatisk låneadgang.

I vedlagte bilag 2 er vist en specifikation af anlægsbudgettet 2024-27.

7.2. Nye anlægsprojekter og finansiering

Faseopdelt budgetproces

Som led i den faseopdelte budgetlægningsproces vedr. budget 2023 udmeldte KL vejledende anlægsrammer for hver kommune, som skulle sikre at kommunerne under et overholdt det udmeldte anlægsloft i økonomiaftalen. Den vejledende ramme til budget 2023 udgjorde for Svendborg Kommune 155 mio. kr., og udover prisfremskrivning forventes rammen for 2024 at ligge på reduceret eller samme niveau.

Jf. tabellen ovenfor udgør bruttoanlægsbudgettet 194,9 mio. kr., og Svendborg Kommune ligger i udgangspunktet væsentlig over den forventede ramme for 2024.

Facilitetsproces idræt og bevægelse

Foreninger, borgere og andre interessenter har siden 2019 haft mulighed for at ansøge om støtte til beskrevne anlægsprojekter, som er målrettet idræts- og bevægelsesområdet i Svendborg Kommune.

Evaluering af processen viser, at der er en række opmærksomhedspunkter fra ansøgere, høringsparter og andre forvaltningsområder, som gør at proceduren nu tages op til revision. I forlængelse heraf har Økonomiudvalget den 24. januar 2023 besluttet, at der til budget 2024 udarbejdes et budgetforslag til en anlægspulje.

Direktionen anbefaler på baggrund af den økonomiske situation, at der ikke udarbejdes budgetforslag til en anlægspulje.

Lånedispensation

Hvis den kommende kommuneaftale giver mulighed for at søge om lånedispensation til nye anlægsprojekter vil svar først foreligge ultimo august/primo september.

Konklusion

Set i lyset af kommunens økonomi samt med udsigt til en stram finanslov, kommuneaftale samt overholdelse af anlægsloft, vil der være behov for at anlægsbudgettet i 2023-27 inkl. overførsler fra 2022 periodiseres med henblik på at opnå et realiserbart anlægsbudget, der samtidig giver mulighed for at prioritere nye anlægsbehov.

I forlængelse af ovennævnte afholdes der anlægsseminar den 25. april 2023, hvor administrationen fremlægger forslag til et prioriteret anlægsbudget 2023-2027.

7.3 Anlægsprocedure

Anlægsprocessen er i foråret primært fokuseret på justeringer af det nuværende budget med det formål fortsat at danne et aktuelt og realistisk anlægsbudget, som kan danne udgangspunkt for de efterfølgende politiske drøftelser.

Anlægsseminar/temamøde forud for kommunalbestyrelsens møde den 25. april 2023:

- Præsentation af anlægsbudget 2023-27
 - o Anlægsbudget 2023 inkl. overførsler fra 2022 jf. koncernrapport pr. 31.3.2023
 - o Teknisk anlægsbudget 2024-27 herunder forslag til realistisk anlægsbudget.
 - o Nye anlægstemaer
- Finansieringsmuligheder:
 - o Omprioritering inden for nuværende ramme
 - o Lånemuligheder.
- Politisk drøftelse og prioritering

Senest på møderne i juni fremsender fagudvalgene forslag til udvidelser til/omprioritering af anlægsbudgettet.

På kommunalbestyrelsens budgetseminar den 27. juni 2023 vil der være en præsentation af kommunens anlægsbudget 2023-27 samt nye anlægstemaer fra fagudvalgene.

Budgetseminar 27. juni 2023:

- Forventet regnskab 2023 jf. koncernrapport pr. 31. marts 2023
- Kommuneaftalen for budget 2024.
- Præsentation af anlægsbudget for 2023 – 2027 samt nye anlægstemaer fra fagudvalgene.
- Status udgifter afledt af demografi, udfordringer og spareforslag.

8. Økonomisk råderum

Udgangspunktet for budget 2024-27 er et budget i økonomisk balance, men set i lyset af kommende, nødvendige investeringer, kendte udfordringer og usikkerheder vil der være behov for at tilvejebringe ekstra råderum til brug for de politiske forhandlinger.

I budgetproceduren er der lagt op til, at Økonomiudvalget på mødet den 21. februar 2023 drøfter omfang af råderum, proces, tidsplan m.m. for tilvejebringelse af råderum til finansiering af nye temaer, indsatser, kendte udfordringer samt demografi. Indholdet for mødet vil være følgende:

- Regnskab 2022 inkl. Forventede overførsler til 2023.
- Svendborg Kommunens effektiviseringsstrategi.
 - Modeller for effektiviserings- og besparelseskrav.
- Budget 2024-27:
 - Tekniske ændringer til budget 2024-27, samt kendte udfordringer.
 - Behov for og omfang af råderum.
 - Udmøntning af rammestyring i forhold til fremsendelse af udvidelsesønsker, udfordringer og finansiering.
 - Afledt effekt af nyt regeringsgrundlag og finanslov for 2023

Set i lyset af kommunens økonomiske situation samt foreløbige udfordringer for budget 2024 har Økonomiudvalget fastlagt, at fagudvalgene ikke udover udfordringer og demografi kan fremsende udvidelsesforslag/budgettemaer, men at forslagene skal prioriteres inden for udvalgenes egne rammer.

Risikopulje:

I basisbudgettet under Økonomiudvalget indgår en risikopulje, som udgør 13,7 mio. kr. årligt fra 2024 efter reduktion af årlig efterregulering på 2,8 mio. kr. til medfinansiering af sundhedsudgifter (KMF). Selvom kommunernes bidrag til KMF er fastfrosset, foretages der årligt en efterregulering. For Svendborg Kommune har efterregulering de seneste 2 regnskabsår udgjort 2,8 mio. kr. årligt.

Puljen blev oprindeligt budgetlagt i 2019 i forbindelse med fastfrysning af kommunernes bidrag til medfinansiering regionernes udgifter til somatisk og psykiatrisk hospitalsbehandling samt til behandling hos praktiserende læger, speciallæger, tandlæger mv.

En efterfølgende reform af sundhedsområdet er blevet udskudt af flere omgange, og først i 2025/2026 forventes den nye regering at være klar med en ny sundhedsreform.

Effektivisering:

Siden 2010 har kommunens afdelinger og institutioner været underlagt et årligt effektiviseringskrav på 0,25 pct., som fra 2014 er øget til 0,35 pct. Dagtilbud- og ældreområdet er fritaget fra henholdsvis 2021 og 2022. Hertil kommer udgiftsreduktion via strukturændringer, effektiviseringspuljer mv.

I forbindelse med vedtagelsen af budget 2023 er effektiviseringskravet fastholdt uændret i perioden 2023-2026 undtagen på dagtilbud- og ældreområdet. Videreførelse af effektiviseringskravet i 2027 indgår i de politiske drøftelser frem til budgetvedtagelsen.

I budgetforliget 2023 har forligspartneren anmodet Økonomiudvalget om at udarbejde alternative modeller for, hvorledes man fra og med budget 2024 kan arbejde med effektiviseringskrav. Modellerne drøftes frem mod de politiske budgetforhandlinger i september 2023.

Regelforenkling og afbureaukratisering:

I juni 2022 besluttede kommunalbestyrelsen en proces for regelforenkling og afbureaukratisering bestående af 2 modeller:

1. Intranetmodel - hvor man kan indberette regler mv. via intranettet.
2. Dialogmodel – hvor man gennem dialog mellem medarbejdere og leder udpeger regler m.v.

I perioden marts og april 2023 drøfter arbejdspladserne mulige potentialer ved regelforenkling og afbureaukratisering. På mødet den 4. maj 2023 får direktionen en afrapportering og drøfter kobling af tiltag til det fælles budgetspor for budget 2024. Økonomiudvalget vil få en orientering om forslag på mødet i juni 2023.

Nøgletal:

I lighed med tidligere år vil der i budgetmaterielet være et afsnit om ECO nøgletal, hvor budget 2023 og regnskab 2022 fremgår.

Fagudvalgene vil få forelagt ECO-nøgletal og drøfter muligheder og udfordringer indenfor udvalgenes områder med henblik på vurdering af serviceniveau og mulig medfinansiering som led i rammestyringen.

Overførselsudgifter:

Det skal bemærkes, at overførselsudgifterne ikke indgår i ovenstående, der omhandler serviceudgifterne. Overførselsudgifterne budgetlægges efter hidtidige principper. I den forbindelse skal opmærksomheden henledes på den såkaldte budgetgaranti, der betyder, at højere eller lavere udgifter på landsplan udlignes i bloktilskuddet, således at det alene er afvigelse i forhold til landsgennemsnittet, der tilgår den enkelte kommune. Afgivelsen berører ikke kommunens serviceudgifter, men indgår i kommunens likviditet.

8.1. Sparekatalog

Med regeringsgrundlagets besparelser samt udsigt til en stram økonomiaftale for 2024, høj inflation, udfordringer, afledte udgifter som følge af flere børn og ældre samt stigende udgifter på det specialiserede socialområde, samt styrkelse af kommunens likviditet anbefaler direktionen, at der udarbejdes sparekatalog på 60 mio.kr. i 2024 stigende til 100 mio.kr. i 2027.

Økonomiudvalget har fastlagt på baggrund af ovenstående at der udarbejdes et sparekatalog på 60 mio.kr. i 2024 stigende til 100 mio.kr. i 2027 opgjort ud fra følgende:

- Udfordringer inkl. igangværende dagsordensatte sager
- Usikkerhed vedr. kommende kommuneaftale
 - a. Manglende kompensation for stigende priser
 - b. Strammere kommuneaftale med lavere service- og anlægsramme pga udgifter til forsvar mv.
 - c. Kompensation demografi, specialiseret socialområde, afledte Ukraine-udgifter mv.
 - d. Skævheder i kommunal udligning
- Regeringsaftale
 - a. Besparelse administration 7,0 mio. kr. i 2024 stigende til 21,0 mio. kr. i 2030
 - b. Ændring af kommunernes medfinansiering af sundhedsvæsenet (KMF)

Det skal bemærkes, at negative puljer i budget 2022, som ikke udlignes ved regnskabsafslutningen for 2022, overføres, og fordeles på 2024-25 jf. beslutning på Økonomiudvalget den 22.11.2022:

- Negative puljer under fagudvalg på samlet 29,8 mio.kr., som ikke opnås indfriet i forbindelse med regnskabsafslutningen for 2022, overføres ligeligt til 2024 og 2025, idet der i 2023 er ekstraordinært energibidrag. Puljerne fordeles konkret på fagudvalgenes budgetområder i det tekniske budget 2024, hvilket som udgangspunkt vil ske på alle konti ud fra en procentbesparelse.

Udmøntningen af reformen på Beskæftigelsesområdet og besparelser på omkring 30 mio.kr. henimod 2030 er endnu ikke nærmere fastlagt, hvorfor jobcentret holdes udenfor sparekataloget og afventer nærmere udmeldinger.

Sparekataloget fordeles på udvalgene ud fra fordelingsnøgler efter gældende praksis. Sparekataloget fordeles på administrative besparelser og på serviceudgifter i øvrigt. Besparelseskravene for de enkelte udvalg vil indgå i et samlet spor.

Administrative besparelser:

Jf. regeringsgrundlaget skal kommunen spare ca. 7 mio. kr. på administration stigende til ca. 21 mio. kr. henimod 2030.

Fordeling på udvalg		Administrative besparelser			
Mio. kr.		2024	2025	2026	2027
Teknik- og Miljøudvalget		1.136	1.947	2.758	3.407
Plan- og Lokalsamfundsudvalget		428	734	1.039	1.284
Borger- og Arbejdsmarkedsudvalget		173	297	421	520
Børne-, Unge- og Uddannelsesudvalget		1.732	2.969	4.207	5.196
Kultur- og Fritidsudvalget		216	370	525	648
Senior-, Social- og Sundhedsudvalget		1.781	3.054	4.326	5.344
Økonomiudvalget		1.378	2.363	3.348	4.135
Erhvervs- og Turismeudvalget		155	266	377	465
Besparelse i alt		7.000	12.000	17.000	21.000

Besparelser serviceudgifter:

Besparelser på serviceudgifter er opgjort ud fra udvalgenes serviceudgifter fratrukket besparelser på administration jf. ovenfor.

Fordeling på udvalg		Besparelser serviceudgifter			
Mio. kr.		2024	2025	2026	2027
Teknik- og Miljøudvalget		4.422	5.089	5.840	6.591
Plan- og Lokalsamfundsudvalget		73	84	96	108
Borger- og Arbejdsmarkedsudvalget		61	71	81	91
Børne-, Unge- og Uddannelsesudvalget		20.873	24.024	27.568	31.113
Kultur- og Fritidsudvalget		1.574	1.811	2.079	2.346
Senior-, Social- og Sundhedsudvalget		23.654	27.224	31.241	35.258
Økonomiudvalget		1.868	2.150	2.467	2.784
Erhvervs- og Turismeudvalget		476	547	628	709
Besparelse i alt		53.000	61.000	70.000	79.000

Samlet sparekatalog:

Nedenfor er vist samlet sparekatalog til budget 2024-2027

Fordeling på udvalg	Samlet sparekatalog			
	Mio. kr.	2024	2025	2026
Teknik- og Miljøudvalget	5.558	7.036	8.598	9.998
Plan- og Lokalsamfundsudvalget	501	817	1.135	1.392
Borger- og Arbejdsmarkedsudvalget	235	368	502	611
Børne-, Unge- og Uddannelsesudvalget	22.605	26.993	31.775	36.309
Kultur- og Fritidsudvalget	1.790	2.182	2.603	2.994
Senior-, Social- og Sundhedsudvalget	25.435	30.278	35.567	40.601
Økonomiudvalget	3.246	4.513	5.815	6.920
Erhvervs- og Turismeudvalget	631	813	1.005	1.174
Besparelse i alt	60.000	73.000	87.000	100.000

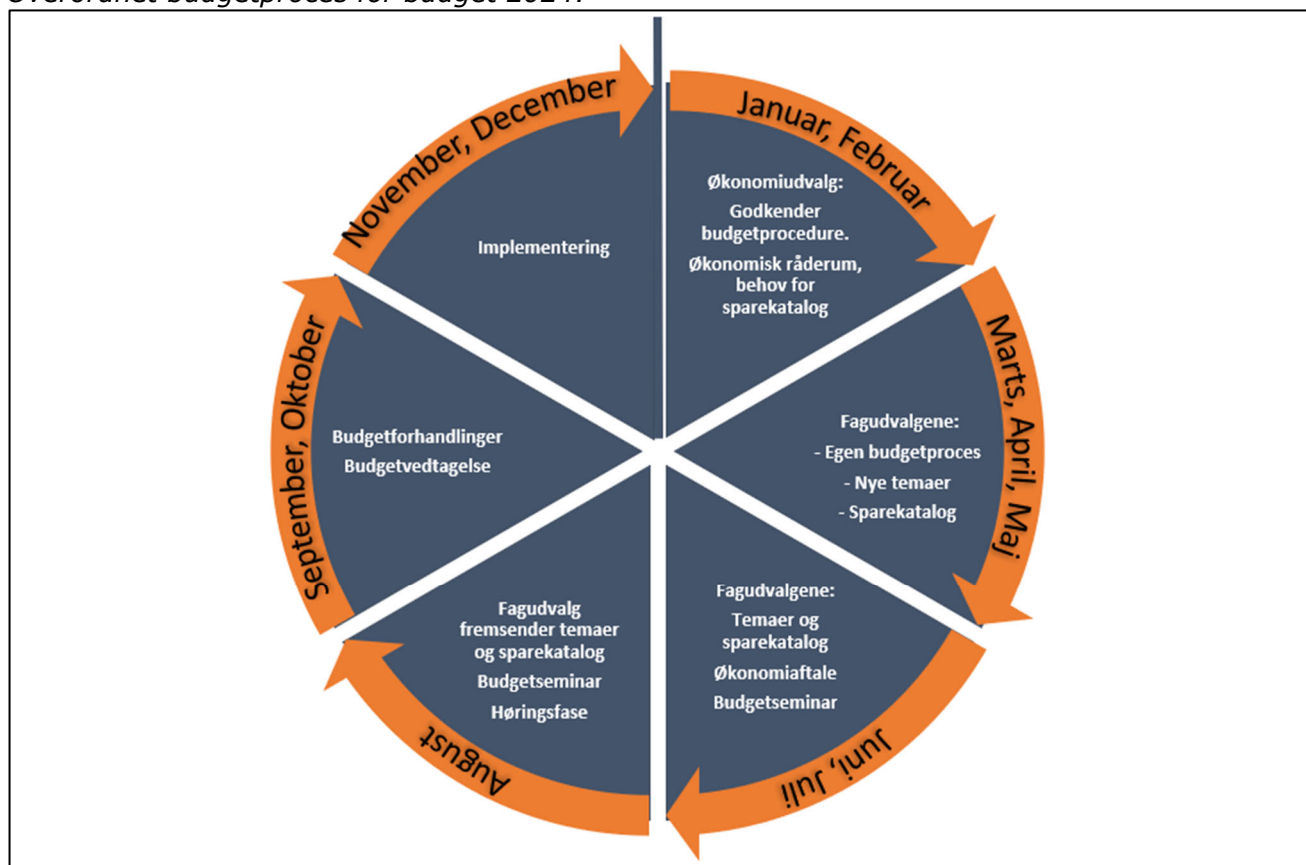
9. Overordnet budgetproces

Den overordnede proces for budget 2024 har, som nævnt indledningsvis, primært fokus på sikring af kernevelfærden inden for rammerne af den økonomiske politik.

I lighed med tidligere år er budgetproceduren tilrettelagt således, at fagudvalgene i foråret drøfter temaer, indsatser, spareforslag m.m. Set i lyset af kommunens økonomiske situation samt foreløbige udfordringer for budget 2024 har Økonomiudvalget fastlagt, at fagudvalgene ikke kan fremsende udvidelsesforslag vedr. serviceudgifter, men at disse skal prioriteres inden for udvalgenes egne rammer.

Senest på augustmøderne fremsender fagudvalgene temabeskrivelser vedr. særlige udfordringer og demografi, der skal indgå i de politiske forhandlinger frem til budgetvedtagelsen. Processen for 2024 vil i hovedtræk forløbe således:

Overordnet budgetproces for budget 2024:



I vedlagte bilag 1 er vist den overordnede tidsplan for udarbejdelse af budget 2024.

Det politiske arbejde

Den 21. februar 2023 har Økonomiudvalget fastlagt de overordnede rammer for budgetarbejdet gennem vedtagelsen af budgetproceduren. På samme møde har Økonomiudvalget drøftet behov for økonomisk råderum, herunder om der skal udarbejdes et sparekatalog frem mod de politiske forhandlinger i september måned, samt fået forelagt værktøjer, som kan medvirke til at skabe et ekstra økonomisk råderum.

Der afholdes anlægsseminar evt. som temamøde forud for Kommunalbestyrelsens møde den 25. april 2023.

I juni 2023 indgår der en drøftelse mellem Økonomiudvalget og Hoved-MED. Endvidere indgås økonomiaftale mellem regeringen og KL, og de foreløbige økonomiske konsekvenser præsenteres for Kommunalbestyrelsen på budgetseminaret den 27. juni 2023.

Primo august foreligger en samlet økonomisk vurdering af økonomiaftalens konsekvenser for Svendborg Kommune, som forelægges Økonomiudvalget den 22. august 2023.

Den 29. august 2023 afholdes budgetseminar for Kommunalbestyrelsen, hvor kommunalbestyrelsen vil få en status på det økonomiske budgetgrundlag, en gennemgang af materialet til budgetmappen, samt Direktionens forslag til 1. behandling.

Opstarten på de politiske forhandlinger er planlagt til at finde sted den 20. september og forventes afsluttet senest i weekenden 23. – 24. september 2023.

Fagudvalgenes rolle:

Når Økonomiudvalget har godkendt den overordnede budgetprocedure, fastlægger fagudvalgenes efterfølgende inden for disse rammer deres egen budgetprocedure. Jo tidligere processen startes, jo mere tid til drøftelser i fagudvalgene samt inddragelse af brugere og medarbejdere/MED-organisationen.

Frem til fagudvalgsmøderne i august har fagudvalgene løbende drøftelser omkring det indholdsmæssige, og samtidig skal fagudvalgene løbende foretage nødvendige tilpasninger/omstillinger af udvalgets aktiviteter jf. principperne for rammestyring. Dette kan være med udgangspunkt i drøftelser om nye temaer og/eller indsatser, der understøtter vedtagne politikker, ønsker fra interessegrupper samt eventuelle særlige budgetmæssige udfordringer, samt finansiering heraf.

Set i lyset af kommunens økonomiske situation samt foreløbige udfordringer for budget 2024 har Økonomiudvalget fastlagt, at fagudvalgene ikke udover demografi og udfordringer kan fremsende udvidelsesforslag/budgettemaer, men at forslagene skal prioriteres inden for udvalgenes egne rammer.

I foråret drøfter fagudvalgene ligeledes udarbejdelse af reduktionsforslag, som skal indgå i materialet til de politiske forhandlinger efter sommerferien.

Senest på juni møderne fremsender fagudvalgene forslag til udvidelser til/omprioritering af anlægsbudgettet.

Senest på augustmøderne fremsender fagudvalgene reduktionsforslag, beskrivelser vedr. udgifter afledt af den demografiske udvikling samt evt. særlige udfordringer, som ikke kan finansieres inden for udvalgets ramme.

Når budgettet er vedtaget, udarbejder fagudvalg bidrag til Service og Økonomi, der er kommunens budgetpublikation, der beskriver udvalgets område herunder en oversigt over udvalgets politikker og strategier med angivelse af indsatser/mål for de(t) kommende år.

Bidraget forelægges fagudvalget senest i december, hvor fagudvalget samtidig fastlægger proces for udmøntning af budget og indsatser.

10. Borger- og medarbejderinddragelse m.m.

10.1 Inddragelse og høring af borgere

I budgetproceduren er der lagt op til, at Økonomiudvalget på sit møde den 20. juni 2023 træffer beslutning om, hvorvidt der skal afholdes borgermøde i forbindelse med budget 2024.

Ved udarbejdelse af besparelsesforslag skal fagudvalgene sikre, at der bliver tilrettelagt en høringsfase for de høringsberettigede parter.

10.2 Inddragelse og høring af medarbejdere

Der skal i de enkelte områder, institutioner og afdelinger ske medarbejderinddragelse i forbindelse med budgetlægningen jf. MED-reglerne.

Budgetprocessen er tilrettelagt med henblik på at sikre en kobling/videreformidling mellem de forskellige MED-udvalg.

1) Lokal-MED

Såfremt de enkelte lokale MED-udvalg ønsker det, skal der ske en drøftelse i starten af året vedr. de overordnede forudsætninger for budgettet på det pågældende område og eventuelle ønsker eller forventninger til ændringer og nye tiltag. Udgangspunktet for drøftelserne er det seneste vedtagne budget. Det er vigtigt, at der på de enkelte fagudvalgsområder tilrettelægges en proces, der sikrer en kobling mellem lokal-MED og sektor-MED, så informationer videresendes og indgår i drøftelserne på sektor-MED.

2) Sektor-MED

Datoerne for inddragelsen af sektor-MED skal fremgå af tidsplanerne for de enkelte fagudvalgs budgetbehandling. Disse skal være afpasset i forhold til, at eventuelle bemærkninger kan videreformidles og indgå i drøftelserne på hoved-MED jf. datoerne under punkt 3.

3) Hoved-MED

Der er forudsat flg. datoer for drøftelse af budget 2024 i Hoved-MED:

Tid	Aktivitet
3. Februar 2023	Møde HMU: Orientering og drøftelse vedr. budgetproceduren for 2024
Marts til juni	Inddragelse af MED-organisationen
16. Juni 2023	Møde HMU: Orientering og drøftelse vedr. budgetlægningen
20. Juni 2023	Budgetdrøftelse med Økonomiudvalget
27. Juni 2023	Deltagelse i budgetseminar
29. August 2023	Deltagelse i budgetseminar
22.8 eller 12.9.2023	Budgetdrøftelse med Økonomiudvalget
8. September 2023	Møde HMU: Orientering og drøftelse vedr. budgetlægningen
Ultimo september 2023	Orientering og drøftelse af budgetforlig
27. Oktober 2023	Møde HMU: Drøftelse af vedtaget budget 2024 og evaluering af budgetprocedure for 2024
1. December 2023	Møde HMU: Input til budgetprocedure for 2025

Bilag 1: Tidsplan for budget 2024

Dato	Aktivitet
3. februar.	HMU: Orientering om budgetprocessen for budget 2024.
21. februar	Økonomiudvalg: Budgetprocedure 2024 godkendes. Foreløbige ændringer til teknisk budget Drøftelse af økonomisk råderum samt behov for økonomisk råderum. Værktøjer til realisering af økonomisk råderum herunder kommunens effektiviseringsstrategi, nøgletal, budgetanalyser m.m.
Marts	Fagudvalg: Fagudvalg tilrettelægger deres egen budgetproces
Marts til juni	MED-organisationen inddrages vedr. spareforslag
21. marts	Økonomiudvalg: Regnskab 2022: Drifts- og anlægsoverførsler til 2023
28. marts	Kommunalbestyrelsen: Regnskab 2022: Drifts- og anlægsoverførsler til 2023
Medio april	Fagudvalg: Fagudvalg drøfter egne temaer/indsatser inkl. finansiering, eventuelle særlige udfordringer herunder vurdering af demografisk udgifts-pres, samt fagudvalgenes bidrag til samlet sparekatalog.
23. april	Økonomiudvalg: Regnskab 2022 indstilles til Kommunalbestyrelsen. Budget 2024 - status
25. april	Kommunalbestyrelsen: Godkendelse af regnskab 2022 Temamøde anlægsbudget 2023-27
Primo maj	Fagudvalg: Fagudvalg drøfter egne temaer/indsatser inkl. finansiering, eventuelle særlige udfordringer herunder vurdering af demografisk udgifts-pres, samt fagudvalgenes bidrag til samlet sparekatalog.
4. maj	Direktion: Afrapportering regelforenklning og afbureaukratisering
23. maj	Økonomiudvalg: Forventet regnskab 2023 jf. koncernrapport pr. 31.3.2023.
Medio juni	Kommuneaftale forventes at foreligge
Primo juni	Fagudvalg: Fagudvalg drøfter egne temaer/indsatser inkl. finansiering, eventuelle særlige udfordringer herunder vurdering af demografisk udgifts-pres, samt fagudvalgenes bidrag til samlet sparekatalog. Forslag til udvidelser til/omprioritering af anlægsbudgettet fremsendes til Økonomiudvalg.
20. juni	Økonomiudvalg: Drøftelse med HMU Status budget 2024: <ul style="list-style-type: none"> - Orientering om kommuneaftale. - Program for budgetseminar 27. juni og 29. august samt evt. afholdelse af borgermøde i august/september - Anlægstemaer
27. juni	Kommunalbestyrelsen, direktion og MED-Hovedudvalg - Budgetseminar: Orientering om kommuneaftale. Status kommunens økonomi Anlægstemaer

Bilag 1: Tidsplan for budget 2024

Dato	Aktivitet
Medio august	Fagudvalg: Senest på augustmøderne fremsender fagudvalgene forslag til demografi, særlige udfordringer samt forslag til finansiering/sparekatalog.
Medio august	Dagen efter fagudvalgenes møder i august sendes udvalgenes spareforslag i høring i min. 14 dage.
22. august	Økonomiudvalg: Drøftelse med HMU (evt. først 12.9.) Budget 2024 – status. Budgetnotat drøftes. Fastlæggelse af proces for politiske budgetforhandlinger. Program for kommunalbestyrelsens budgetseminar
24. august	Materiale til budgetseminar udsendes
Ultimo august	Svar på ansøgning om lån og særtilskud
29. august	Kommunalbestyrelsen, direktion og MED-Hovedudvalg <i>Budgetseminar:</i> Økonomisk status, gennemgang af budgetmappen. Direktionens budgetforslag til 1. beh.
September	Eventuelt afholdelse af borgermøde
Primo september	Fagudvalgene drøfter indkomne høringssvar vedr. udvalgenes spareforslag.
12. september	Økonomiudvalg: Budgetforslag til 1. behandling Forventet regnskab 2023 jf. koncernrapport pr. 30. juni 2023
19. september	Kommunalbestyrelsen: Budgetforslag til 1. behandling
20. september	Alle partier: Opstart på politiske budgetforhandlinger
23. – 24. september	Politiske budgetforhandlinger afsluttes
25. september	Frist for fremsendelse af ændringsforslag senest 23:59
3. oktober	Økonomiudvalg: 2. behandling
10. oktober	Kommunalbestyrelsen: 2. behandling
November og december	Fagudvalg: Bidrag til Service og Økonomi Fagudvalg drøfter implementering af nye budgettiltag.
November og december	HMU: HMU evaluerer budgetproceduren for budget 2024 samt drøfter input til budget 2025.
12. december	Økonomiudvalg: Service og Økonomi godkendes Eventuelle udvalgsfordelte besparelsepuljer indstilles til Kommunalbestyrelsen. Evaluering af budgetprocedure budget 2024

Bilag 2: Anlægsbudget 2024-2027

Basisbudget 2024-27

Netto - 1.000 kr. (2023-priser)	Lån		2024	2025	2026	2027
Ejendomsandel (Erhvervs- og Turismeudvalget)			12.697	16.500	0	0
Køb af A.P. Møllers Vej (SIMAC)			17.500			
Ejendomspulje UCL				16.500		
Abildvej			-3.341			
Salg af Bergmannsvej			-1.462			
Veje, Stier og Parkering			35.731	21.051	21.051	23.613
Skattergade, etablering af jernbaneoverskæring						2.562
Byrum og adgangsvej ved SIMAC	X		10.441			
Veje - funktionsudbud og partnering			16.370	16.829	16.829	16.829
P-hus			4.698			
Parkeringspulje			428	428	428	428
Midlertidig parkering ved SIMAC			112	112	112	112
Rådighedsbeløb trafikikkerhed og cykelfremme			1.500	1.500	1.500	1.500
Renovering af signalanlæg			682	682	682	682
Trafikkerhed Cykelstier			1.500	1.500	1.500	1.500
Grøn omstilling			29.503	20.608	11.816	11.440
Udmøntning af CO2-reduktionsplan 2021-30 - Varmepumper	X		4.281	4.281	4.281	4.281
Udmøntning af CO2-reduktionsplan 2021-30 - Biler			5.726	5.565	5.726	5.726
Etablering af stenrev i det Sydfynske Øhav			376	376	376	
Klimasikring med fokus omkring Sønder Havn	X		16.617	6.813		
Natura 2000-indsatsen			692	692	692	692
Naturpleje - Primært skovrejsning			741	741	741	741
Naturgenopretning i relation til biodiversitet			1.070	2.140		
Land-, By- og Havneudvikling			4.885	7.147	5.198	4.885
Svendborg Havn, analyse m.v.	X		3.885	3.885	3.885	3.885
Lokalsamfundspuljen - Lokaludvalgets anlægspulje til konkrete projekter			1.000	1.000	1.000	1.000
Byfornyelse - rådighedsbeløb	95%			2.262	313	
Kultur, Fritid og Idræt			23.000	500	500	500
Teater på havnen			22.500			
Forsamlingshuse - aktiviteter			250	250	250	250
Renovering af klubhuse			250	250	250	250
Vedligehold og nybyg			68.897	59.699	32.698	34.703
Indretning og design af læringsmiljøer på skolerne			1.025	1.025	1.025	1.025
Udbygning af vuggestuepladser i Svendborg By - Sundet			762	459		
Udbygning af dagtilbudspladser - Thurø			6.265			
Flere dagtilbudspladser i byen			1.566			
Daginstitutioner - sikkerhedsmæssige tiltag			2.486	2.486	2.486	2.486
Bolighandlingsplan udv. plejeboliger, ældreomr.			10.390			
Erstatningspladser Caroline Amalie anvendelse			11.557	8.875	-2.005	
Havn - rådighedsramme	X		2.670	2.670	2.670	2.670
GEO-Havnepark	(x)		4.176	16.184		
Pulje til vedligeholdelse af ejendomme m.m.			28.000	28.000	28.000	28.000
Brandhaner					522	522
Administration			15.300	15.000	15.000	0
Overførelsespulje			15.000	15.000	15.000	
Bredbåndspulje			300			
Samlet anlægsramme - udgifter			194.920	140.505	86.263	75.141
Samlet anlægsramme - indtægter			-4.907			
Samlet anlægsramme - netto			190.013	140.505	86.263	75.141